

See lehekülg on tõlgitud masintõlkega [\[Linki\]](#). Masintõlkes võib olla vigu, mis võivad vähendada selgust ja õigsust; ombudsman ei vastuta mis tahes erisuste korral. Kõige usaldusväärsem ja õiguskindlam teave on algversioonis eespoolisel lingil (inglise keel). Lisateave on meie [keele- ja tõlkepoliitikas](#) [\[Linki\]](#).

Otsus strateegilise uurimise OI/1/2019/MIG kohta, mis käsitleb eurorühma kohtumiste ettevalmistamisse kaasatud organite läbipaistvust

Otsus

Juhtum OI/1/2019/MIG - **Alguskuupäev:** {0} 13/05/2019 - **Otsuse kuupäev:** {0} 03/12/2019
- **Asjaomased asutused** Euroopa Liidu Nõukogu | Euroopa Komisjon (Edasine uurimine ei ole põhjendatud) |

See strateegiline uurimine puudutas eurorühma kohtumiste ettevalmistamisse kaasatud kolme ettevalmistava organi läbipaistvust. Uurimise keskmes olid taotlused üldsuse juurdepääsuks eurorühma ja nende ettevalmistavate organite tööd käsitlevatele dokumentidele, mida Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjon on saanud pärast seda, kui eurorühm võttis 2016. aastal ennetavaid läbipaistvusmeetmeid.

Ombudsman leidis, et nii nõukogu kui ka komisjon olid asjaomaseid üldsuse juurdepääsutaotlusi nõuetekohaselt käsitlenud. Lisaks märkis ta, et vahepeal on eurorühm astunud samme oma läbipaistvuspoliitika parandamiseks. See hõlmab kava luua üldsusele kättesaadavate eurorühma dokumentide veebihoidla ja anda rohkem teavet kodanike õiguse kohta taotleda nõukogu valduses olevaid dokumente. EWG läbipaistvuse suurendamiseks on astunud täiendavaid samme.

Neid täiustusi silmas pidades lõpetab ombudsman nüüd strateegilise uurimise.

Kaebuse taust

1. Eurorühm on mitteametlik organ, kus euroalasse kuuluvate ELi liikmesriikide (edaspidi „euroala“) rahandusministrid kohtuvad, et arutada euroala majanduspoliitikaga seotud küsimusi. See hõlmab selliseid küsimusi nagu programmiarvutused järelevalve euroala riikide üle, kes on saanud finantsabi, või liikmesriikide eelarvekad.

2. Arvestades euroala majanduspoliitika laiaulatuslikku mõju kodanikele, on eurorühma läbipaistvus eriti oluline. Kodanikel peaks olema võimalik teada, kuidas seda poliitikat kujundatakse ja kuidas tehakse nende igapäevaelu mõjutavaid otsuseid.

3. Eurorühma koosolekuid valmistavad ette kolm ettevalmistavat organit: majandus- ja rahanduskomitee, majanduspoliitika komitee ja eurorühma töörühm. Kuigi majandus- ja rahanduskomitee ning majanduspoliitika komitee, mis on nõukogu nõuandvad organid, pakuvad peamiselt sekretariaadituge, vastutab eurorühma arutelude ettevalmistamise eest peamiselt ekspertide töörühm, mis on majandus- ja rahanduskomitee erikoosseis, mis koosneb ainult euroala liikmesriikide esindajatest. Euroopa töörühma suurem läbipaistvus võimaldaks huvitatud ja kaasatud üldsusel kontrollida selle olulise organi tööd ja potentsiaalselt aidata seda parandada.

4. Vaatamata nende mõjukale rollile oli nende kolme ettevalmistava organi töö ennetav läbipaistvus kuni viimase ajani väga piiratud. Eurorühmale antav toetus oli suures osas teadmata.

5. Ombudsman tõstatas 2016. aastal esimest korda küsimuse majandus- ja rahanduskomitee, majanduspoliitika komitee ja Euroopa töörühma läbipaistmatusest strateegilise algatuse raames, milles vaadeldi eurorühma läbipaistvust üldiselt. [1] Sellest ajast alates on nende kolme organi läbipaistvuse osas tehtud vähe edusamme. Seda hoolimata sellest, et komisjon märkis 2017. aasta mais, et majandus- ja rahaliidu loomise lõpuleviimine nõuab suuremat läbipaistvust selle kohta, kes otsustab, mida ja millal igal valitsemistasandil. [2]

6. Ombudsman on seisukohal, et majandus- ja rahanduskomitee, majanduspoliitika komitee ja Euroopa töörühma ettevalmistustöö läbipaistvus on vajalik selleks, et kodanikud mõistaksid paremini euroala majanduspoliitika kujundamisega seotud protsesse, millel – nagu eespool märgitud – on nende jaoks ulatuslik mõju.

7. **Seetõttu algatas** ombudsman 2019. aasta mais strateegilise uurimise nende kolme organi läbipaistvuse kohta.

Strateegiline uurimine

8. Selles strateegilises uurimises keskenduti peamiselt sellele, kuidas nõukogu ja komisjon käsitlesid taotlusi üldsuse juurdepääsuks dokumentidele, [3] mis on seotud eurorühma ja selle kolme ettevalmistava organi tööga, mille nõukogu ja komisjon olid saanud alates 2016. aasta veebruarist (kui eurorühm võttis vastu ennetavad läbipaistvusmeetmed).

9. **Ombudsmani uurimisrühm kohtus vastavalt 9. juulil ja 15. juulil 2019** nõukogu ja komisjoni esindajatega ning arutas küsimust, et saada parem ülevaade sellest, kuidas kaks institutsiooni kohaldavad ELi eeskirju, mis käsitlevad üldsuse juurdepääsu eurorühma, majandus- ja rahanduskomiteed, majanduspoliitika komiteed ja Euroopa töörühma käsitlevatele dokumentidele. Uurimisrühm kogus ka teavet asjakohaste dokumentide ennetava avaldamise

kohta nõukogu ja komisjoni poolt.

10. Nende kohtumiste raames esitasid institutsioonid uurimisrühmale koopiad kõigist asjakohastest taotlustest üldsuse juurdepääsuks dokumentidele, oma vastustest taotlejatele ja taotletud dokumentidest ning koopiad kõigist asjakohastest dokumentidest, mille nõukogu on ennetavalt avalikult kättesaadavaks teinud.

11. 2019. aasta septembris otsustas eurorühm astuda täiendavaid samme, et suurendada oma arutelude ja eksperdirühma töö läbipaistvust. Eurorühma enda osas võeti vastu otsus luua üldsusele kättesaadavate eurorühma dokumentide veebihoidla, et hõlbustada kodanike juurdepääsu teabele. Eurorühm otsustas samuti anda rohkem teavet kodanike õiguse kohta taotleda nõukogu peasekretariaadi valduses olevaid dokumente.

Ülevaade esitatud teabest

12. Alates 2016. aasta veebruarist on nõukogu ja komisjon saanud kokku 52 taotlust üldsuse juurdepääsuks dokumentidele, mis olid strateegilise uurimise seisukohast olulised. Nende dokumentide hulgas, millele üldsuse juurdepääsu taotleti, olid järgmised:

- eurorühma tööprogrammide eelnõu, mille on ette valmistanud eurorühma töörühm,
- majanduspoliitika komitee ning majandus- ja rahanduskomitee koostatud arvamused, kirjad, (eel)aruanded ja dokumendid sellistes küsimustes nagu majanduse juhtimise tugevdamine ELis;
- Majandus- ja rahanduskomitee, ekspertide töörühma ja eurorühma kohtumiste protokollid,
- Majandus- ja rahanduskomitee koosolekute päevakorra projekt,
- eurorühma töömeetodid,
- Komisjoni arvamused ja
- Eurorühma avaldused.

13. Valdav enamik komisjonile laekunud taotlustest puudutas dokumente, mis olid varem üldsusele kättesaadavaks tehtud. Paljude nõukogu saadud taotluste puhul see nii ei olnud. Nõukogu selgitas, et see oli tingitud asjaolust, et nendes juurdepääsutaotlustes käsitletavad dokumendid olid enne eurorühma 2016. aasta läbipaistvusalgatust. Mõned komisjonile esitatud taotlused puudutasid ka sama(de) dokumendi(de)t.

14. Nõukogu andis enamikule taotlejatele täieliku või osalise juurdepääsu taotletud dokumentidele ja komisjon oli andnud täieliku üldsuse juurdepääsu kõigile peale kahe taotleja.

15. Nõukogu ja komisjon käsitlesid kõiki üldsuse juurdepääsu taotlusi ettenähtud tähtaja jooksul, välja arvatud väga vähestel juhtudel, mil asjaomane institutsioon vastas ühe- või kahepäevase hilinemisega.

16. Seoses ennetava läbipaistvusega selgitasid nõukogu ja komisjon, et teatavad eurorühma kohtumistega seotud dokumendid, nagu selgitustega päevakorra kavand, selle eesistuja märkused, eurorühma avaldused ja kokkuvõttlikud kirjad, avaldatakse pärast kõnealuseid kohtumisi nõukogu veebisaidil spetsiaalsel veebilehel. [4] Muud eurorühma tööd käsitlevad

dokumendid avaldatakse nõukogu veebipõhises registris, kui need on aluseks tema enda tööle, näiteks liikmesriikide eelarvekavad või asjakohased komisjoni teatised. Lisaks avaldatakse komisjoni veebisaidil teatavad dokumendid, mille on koostanud Euroopa tööühm, majanduspoliitika komitee või majandus- ja rahanduskomitee (näiteks dokumendid, mis on seotud eelarvekavasid käsitlevate arvamustega, temaatiliste aruteludega või finantsabi saanud euroala riikide programmijärgse järelevalvega) [5] .

Ombudsmani hinnang

17. Ombudsman tunnustab nii nõukogu kui ka komisjoni selle eest, kuidas nad on käsitlenud üldsuse juurdepääsu taotlusi, mida ta kontrollis. Mõlemad institutsioonid vastasid taotlejatele üldiselt õigeaegselt ja andsid suuremal osal juhtudest üldsuse juurdepääsu.

18. Lisaks palusid vaid mõned taotlejad seoses väheste juhtumitega, kus juurdepääsu andmisest keelduti täielikult või osaliselt, otsuse läbivaatamist. See viitab sellele, et peaaegu kõik taotlejad olid rahul oma taotluse tulemusega ning juurdepääsu andmisest keeldumise korral institutsiooni põhjendustega.

19. Seoses ennetava läbipaistvusega märgib ombudsman, et mõned eurorühma kohtumistega seotud olulised dokumendid, näiteks nende kohtumiste protokollid (summeerimiskirjad) või eurorühma avaldused, avalikustatakse ennetavalt. Ta julgustab nõukogu ja komisjoni ning eurorühma ennast astuma selles suunas täiendavaid samme, et teha ennetavalt kättesaadavaks võimalikult palju teavet.

20. Tervitatav on kava luua üldsusele kättesaadavate eurorühma dokumentide veebihoidla, et hõlbustada kodanike juurdepääsu teabele, nagu ka otsus anda rohkem teavet kodanike õiguse kohta taotleda nõukogu peasekretariaadi valduses olevaid dokumente.

21. Seoses majandus- ja rahanduskomitee, majanduspoliitika komitee ja ekspertide tööühma asjaomaste kohtumistega võtab ombudsman teadmiseks hiljuti eurorühma läbivaadatud läbipaistvuspoliitikas tehtud parandused [6] . Muu hulgas leppis eurorühm kokku järgmises:

- parandada EWG veebilehte, pakkudes rohkem teavet eksperdirühma ülesannete, liikmete ja endiste presidentide kohta;
- avaldada Euroopa tööühma kohtumise kuupäevad ja
- avaldada eurorühma koosolekute (selgitamata) päevakorra kavandid, mille eurorühma tööühm heaks kiidab, *mõni päev enne* eurorühma kohtumisi.

22. Pidades silmas neid hiljutisi jõupingutusi, lõpetab ombudsman nüüd selle strateegilise uurimise. Ta jätkab eurorühma tööd toetavate kolme ettevalmistava organi läbipaistvuse ulatuse jälgimist.

Järeldus

Ombudsman lõpetab strateegilise uurimise järgmise järeldusega:

Selles etapis ei ole täiendavaid uurimisi põhjendatud.

Sellest otsusest teavitatakse nõukogu ja komisjoni.

Emily O'Reilly

Euroopa Ombudsman

Strasbourg, 3. detsember 2019

[1] Lisateabe saamiseks külastage: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/case/en/48285> [Linki].

[2] Komisjoni aruteludokument majandus- ja rahaliidu süvendamise kohta, COM(2017) 291, 31. mai 2017. https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/reflection-paper-emu_en.pdf [Linki].

[3] Määruse (EÜ) nr 1049/2001 (üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele) kohaselt:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32001R1049&from=EN> [Linki].

[4] Vt: <https://www.consilium.europa.eu/en/council-eu/eurogroup/> [Linki] (dokumendid on kättesaadavad koosoleku kalendris vastava koosoleku osas.)

[5] Täielikud aruanded ombudsmani kohtumiste kohta nõukogu ja komisjoniga on kättesaadavad aadressil:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/case/en/53933> [Linki].

[6] Vt <https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/122230> [Linki].